

**Wykładnia umowy kredytu
bankowego. Kredyty
frankowe i złotówkowe.
Komentarz praktyczny
z orzecznictwem. Decyzje
Prezesa UOKiK. Przykłady
klauzul niedozwolonych**

Wydanie 2.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Szanowna Czytelniczko, Szanowny Czytelniku,
w Twoje ręce oddaję drugie, uaktualnione wydanie publikacji poświęconej umowie kredytu bankowego. Znajdziesz w niej, na co liczę, odpowiedzi na nurtujące Cię pytania dotyczące kredytu bankowego.

Umowa kredytu bankowego jest jedną z najważniejszych instytucji prawa bankowego. Udzielanie kredytów stanowi jeden z podstawowych filarów działalności banków regulowanych ustawą. Dzięki kredytom zarówno osoby fizyczne, jak i prawne mogą nabyć dobra czy zrealizować inwestycje, na które bez tego finansowania nie mogłyby sobie pozwolić. W sporach na tle kredytów frankowych wskazany jest obiektywizm i spojrzenie na racje obu stron sporu. Nie sposób pisać o kredytach frankowych z pominięciem istoty umowy kredytu bankowego. Celem tej pracy jest przybliżenie instytucji umowy kredytu bankowego – co należy do głównych świadczeń stron umowy, jakie są postanowienia w umowie kredytu i co one oznaczają. Z tego względu znajdziesz w tej książce przykłady postanowień z umów kredytu bankowego, abyś mógł ustalić, czy postanowienia w Twojej umowie są zgodne z prawem, w tym z przepisami konsumenckimi.

W publikacji odniosłam się także do kwestii procesowych w sporach na linii bank–kredytobiorca i kredytobiorca–bank. Omawiam także najnowsze trendy w prawie konsumenckim, w tym traktowanie jako konsumenta przedsiębiorcy jednoosobowego czy innych podmiotów. W przypadku umów kredytów frankowych opisano postanowienia kredytów indeksowanych/denominowanych do CHF wraz z orzeczeniami i stanowiskami organów, takich jak np. Prezes UOKiK, a także analizie poddano pogląd o tym, że kredyty frankowe były umowami na instrument pochodny (a nie były).

Moim celem było też „zwrócenie” umowy kredytu bankowego prawu bankowemu. Analizując dostępne orzecznictwo i doktrynę, można dostrzec cywilistyczne ujęcie instytucji kredytu, a przecież umowa kredytu bankowego nie może być rozpatrywana wyłącznie z punktu widzenia KC. Umowę kredytu bankowego reguluje w pierwszej kolejności PrBank.

Ustawa – Prawo bankowe stanowi *lex specialis* względem KC; a dodatkowo mamy inne akty prawne (KredytHipU, KredytKonsU) czy Rekomendacje KNF, akty prawa *soft law* i zalecenia sektorowe. W przypadku umów kredytu z konsumentami znaczenie będą miały również regulacje chroniące konsumentów (np. OchrKonkurU), poglądy organów (Prezesa UOKiK) i zalecenia konsumenckie (Rzecznik Finansowy).

Dopiero wzięcie pod uwagę wszystkich tych elementów pozwala na zrozumienie i wszechstronną analizę umowy kredytu bankowego. W szczególności w przypadku rozpoznawania sprawy sądowej dotyczącej umowy kredytu frankowego.

W publikacji uwzględniono najnowsze orzecznictwo, opracowania i wypowiedzi pojawiające się w mediach. Pisząc niniejszą książkę, odwołałam się także do orzeczeń sądów zagranicznych w sprawach kredytów frankowych. Procesy z bankami wynikające z kredytów denominowanych lub indeksowanych do CHF nie są domeną polską, wyrok francuskiego sądu w Paryżu w sprawie tzw. toksycznych umów kredytu hipotecznego jest tego najlepszym przykładem (*D. Denuit, Prêts toxiques de BNP Paribas: une condamnation record et des victimes soulagées*, <https://www.leparisien.fr/economie/prets-toxiques-bnp-paribas-condamnee-a-verser-127-millions-d-euros-aux-clients-leses-25-09-2020-8391951.php>, dostęp: 14.12.2021 r.).

Opisałam także pokrótce wpływ epidemii COVID-19 na umowy kredytu hipotecznego z uwzględnieniem ustawy z 31.3.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568 ze zm.). Mówi się, że epidemia COVID-19 [w książce posługuję się terminem epidemii COVID-19 i pandemii z uwagi na to, że oba te terminy są używane do opisanja obecnej sytuacji, sam ustawodawca posługuje się termi-

nem epidemia – por. rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20.3.2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 491 ze zm.); w komunikacie Sejmu RP można z kolei znaleźć termin „pandemia COVID-19” – <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/komunikat.xsp?documentId=4ECBEF-9803796221C125864D003F99D2>, dostęp: 19.11.2021 r.] wywróciła rynek finansowy w Polsce i na świecie do góry nogami. Nie jest to pogląd niezasadny. W okresie epidemii bowiem aktywny był ustawodawca, wprowadzając zmiany przepisów dot. kredytów w ramach tzw. tarcz; także i rynek finansowy nie pozostał obojętny na zmiany w obszarze legislacyjnym i gospodarczym.

Można zaobserwować wiele zmian w otoczeniu finansowym, m.in. pojawia się więcej obszernych orzeczeń sądowych dotyczących kredytów (głównie tzw. frankowych). Orzeczeniom tym często bliżej do wywodów naukowych pod względem obszerności i stopnia skomplikowania. Czasami zapoznając się ze stanowiskiem sądu, czytelnik jest zmuszony przeczytać je więcej niż raz i nadal tkwi w niepewności co do jego opinii. Ponadto, zauważalny jest wzrost znaczenia orzecznictwa w rozpoznawaniu spraw kredytowych przez sądy. Mamy do czynienia ze zjawiskiem, które można określić mianem „orzecznikozy”, gdzie odchodzi się od norm prawa materialnego na rzecz odwoływania się do orzeczeń sądów. Taka praktyka jest zastanawiająca w sytuacji, gdy prawo materialne (prawo bankowe *sensu largo*, Kodeks cywilny itd.) dość dokładnie reguluje materię kredytów i nie zawsze zasadne jest posiłkowanie się głównie orzecznictwem.

Ograniczany jest dostęp do usług finansowych w oddziałach banków na rzecz usług online. Stopniowo zmniejsza się liczba oddziałów kasowych. Zmiana ta może być niekorzystna dla seniorów czy dla osób niemających stałego dostępu do internetu. W przypadku starzejących się społeczeństw, odejście od fizycznej obsługi klienta na rzecz obsługi online może okazać się nie najlepszym rozwiązaniem, chociażby ze sprzedażowego punktu widzenia.

Zjawiskiem, o którym stosunkowo mało się mówi, jest ryzyko przeregulowania prawnego sektora finansowego. Wzrost liczby przepisów, częste ich zmiany (np. w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, które banki i instytucje pożyczkowe są obowiązane wdrożyć; w prawie bankowym), wprowa-

dzanie zmian dotyczących np. kredytów bankowych czy konsumenc-
kich w innych ustawach (tj. nie w prawie bankowym czy w ustawie
o kredycie konsumenckim, ale w tzw. tarczach) powoduje wzrost
kosztów prowadzenia takiej działalności. Warto tu także podkreślić,
że częste zmiany prawa sprawiają trudności także samym prawnikom.
W przypadku rynku konsumenckiego może wreszcie należałoby sca-
lić na wzór francuski przepisy dot. ochrony konsumentów w jedną
ustawę (zamiast obecnej sytuacji, gdzie tę materię reguluje prawie
10 różnych ustaw).

Pozostaje mi życzyć Wam udanej lektury.

Warszawa, 15 grudnia 2021 r.

adw. dr *Beata Paxford*

****

Niniejsza publikacja jest dedykowana pamięci prof. dr. hab. Remigiusza Kaszubskiego (1970–2012) – pioniera prawa banko-
wego, człowieka z charyzmą, bezinteresownego, słownego i wspie-
rającego innych. Profesor *R. Kaszubski* miał dla każdego dobre sło-
wo, inspirował nas i dodawał otuchy. Był mentorem i autorytetem
w prawdziwym znaczeniu tego słowa.

Dzięki prof. *R. Kaszubskiemu* spopularyzowano prawo bankowe.

[Przejdź do księgarni →](#)